

Samráðingar við Sjálfstýrið um landsstýrissamgöngu

Beint aftaná, at monnum var vorðið kunnugt, hvortjir, ið valdir vóru á ting, ynskti eg harra Hilmar Johansen, lærara, eyðnu við valinum og helt fyri við hann, at tað vildi verið stuttligt at fingið at vita, hvussu hansara stóða var til samarbeiði við javnaðarmenn á tingi og í landsstýri.

Nakrar dagar seinri varð takkað fyri brævið og svarað, at hann við-vikjandi spurningi mínum einki kundi siga við vísu, tí hann hevði ikki havt høvi at viðgæra spurningin saman við flokksleiðsluni.

Harra Øregaard, lögtingsformaður, ið av javnaðarmönnum er valdur saman við mær at samráðast við hinar flokkarnar um møguleikan fyri landsstýrissamgöngu, hevði høvi at hitta sjálfstýrissformannin harra Marius Johansen, háskúla-stjóra, í telefonini, men fekk, sum eg havi skilt, einki avgerandi at vita frá honum.

Komnir saman til tingarbeiðis tóku vit upp veruliga samráðingar við sjálfstýrissflokkin um samgöngu millum sambandið, sjálfstýrið og javnaðarflokkin sum framhald av samgönguni, ið slitin var við myndan av hesum landsstýrinum, ið enn situr.

Sambandið og javnaðarmenn høvdu lætt við samgöngu fyri komandi 4 ár um praktiskan vinnuliv-, sosial-, mentunna- og landsupp- og útbýggingarpolitikk.

Sjálfstýrissflokkinum var boðið at koma í samgöngu um henda praktiska politikk. Hildið varð fram, at valið hevði talað í hesa ættina og verið imóti stjórnarbroyingum og yvirtøku komandi 4 árin.

Frá sjálfstýris síðu varð svarað, at »tað lá tungt« hjá teimum at ganga í nakra samgöngu, tí sjálfstýrissflokkin hevði tapt við næst-seinastu samgöngu og tapt enn og meira við seinastu samgöngu. Men

flokkurin hevði ikki avgjørt principielt ikki at fara uppí nakra samgöngu. Men hann gjørdi tað ikki uttan krav og treytir ið gingu á sjálfstýrissleið.

Biðið varð um hesar treytir og krav. Men tað var ikki møgult at fáa treytirnar og krøvini søgd og nærri avmarkað.

Javnaðarmenn vísu á javnaðarflokksins uppskot í uppskotinum um broyting av stjórnarskipanini. Hetta uppskot er soljóðandi:

UPPSKOT

TINGSAMTYKTAR

1. Danska ríkisstjórnin verður biðin um at lýsa ella á annan hátt at skipa fyri, at føroyinganna rættur at nýta flagg sitt allastaðni á sjógvi og á landi sum tjóðarmerki javnbjóðis øllum øðrum tjóðum verður øllum monnum kring knøtt- (Framhald á 4. síðu)

Verður nýval til lögtingið?

Beinanvegin valið var av og tað var greitt at stjórnarflokkarnir høvdu mist meirilutan, meðan mót mælisflokkarnir ikki høvdu fingið fleirtal á tingi, kom fram spurningurin um nýval til lögtingið.

Farið var tó til samráðingar beinanvegin sum lögmaður hevði kallað tingið saman. Javnaðarflokkurin tók, sum rimuligt var, fyrst upp samráðingar við Sambandið og GL sjálfstýri — teir flokkar sum samtykt hava núverandi stýrisskipan, og sum javnaðarflokkurin fyrr við góðum útsliti hevur arbeitt saman við. Men tað eydnaðist ikki at fáa nakra samgöngu henda vegin vegna tess at GL sjálfstýri bar seg undan. Nú sigur Hilmar Johansen í brævi til P. M. Dam, at av tí at flokkur hansara hevur verið fyri stórum tapi til tey seinastu valini, so hevur hann ongan hug at fara uppí nakað stýri.

verði á tal við fólkaflokkin og tjóðveldisflokk. Tjóðveldisflokkurin setur sum samgöngutreyt, at vit binda okkum til yvirtøkur og ætlandi, eisini stjórnarbroyting í hesum tingskeiði. Undan seinasta valið var á tingi samtykt uppskot um broyting í stjórnarskipanini (hetta var ein samgöngutreyt millum »sjálfstýrissflokkarnar« fyri 4 árum síðani, at eitt slíkt uppskot skuldi verða sett fram áðrenn valskeiðið var úti). Men tá teir 4 sjálfstýrissflokkarnir valdu at biða áðrenn at samtykkja hetta uppskot til seinasta árið í valskeiðinum, so tykist tað at verða heilt greitt, at summir innan hesa samgöngu ynsktu at val skuldi verða millum samtyktina og til samráðingar skuldu fara fram við donsku stjórnina, so fólkði sjálf skuldi kunna taka stóðu til hesa broyting.

Nú hevur so val verið og hava (Framhald á 2. síðu)

SKALDIÐ MARTIN JOENSEN MINNINGARORÐ

Leingi stríddist henda andans hetja. — Öll vita vit, at deyðin at enda er hin sigrandi parturin, sum vit mugu fylgja. Deyðans grind verður latin upp, og einasta gongda leið ber fram imóti ævinleikans höll. — viðhvørt fara vit hagar í flokkum, viðhvørt einseris; men av og á steðga vit, sum enn uttanfyri eru og siggja við hátign ein heiðursmann fara innum. Okkara hugur fylgir honum, — vit vita, at hann fær heiðursress harinni. Hetta leggja vit okkum í geyma, okkara hugheimir verður ríkar — tey góðu minni styrkja okkum í teirri fullu vísu um, at vit her goyma ein grip. — ein glitrandi perla lá eftir — vit heintaðu hana upp, og vit goyma hana, so leingi okkara ættir dvalast her á fold. —

Fleiri næmingar við mær minnast í takksemi Martin Joensen sum ein góðan lærara, ið ríkaði okkum við sinum gávum. Sum rithøvundur og lærari teljist hann millum teir mætastu.

Nú skeiðið hansara er runnið, sendi eg eisini eina heilsu til konu hansara og børn.

Vit eru komn, ið við tykkum sakna Martin Joensen og minnast hann í djúpum takksemi.

Veri minnið hansara friðlýst!
Gamal næmingur.

.....
Hóast heilsubrekaður seinastu tíðina, so komu okkum deyðsboðini av Martiní datt við.

Tá eg nú skal skriva nokur orð um hann, so rennur mær í huga eitt orindi av svenska skaldinum Axel Lundegård:

Ej med stora later och starka ord
skall du visa kärlek till hemmets
jord.
Nej, med handen ved plogen och
med slagan på logen
och med tankans kraft vill ditt
arbetsbord.

Martin hevur ikki verið av teimum, ið fram er farin við buldur og larmi, hann hevur farið sættliga avstað, og tó hevur sestet eftir.

Tann, ið hevur verið næmingur hjá honum, veit frá at siga, hvussu nær hann legði sær við næmingunum, ikki bert at fáa teir at duga at ramsa eina uttanatlektu, nei, tað ið umgalt hjá honum, var at fáa næmingin — hin einstaka at skilja tað, ið fyri var havt.

Hvussu áhugavert var ikki eitt nú religiønstímarnir saman við honum. Hetta var ikki einans terpan, nei, hann kundi útleigja fyrir okkum, tað okkara barnasinn ikki skilti — tó uttan at royna á nakran hátt at »einsrætta« okkum næmingar. So kann skaldskapur hansara vera mettur av mongum, sum teimum lystir, men »hyklarie« var Martin ikki. Hann lýsti menniskjuna rætt sum hon var, annaðhvørt tað so var stórreiðaran, fiskimannin, fiskagentuna, mannin í keypsstaðnum, sum ætlaði at royna seg sum keypmaður, livið annars í síni (Framhald á 2. síðu) (II)

Eins og tað bergið
tú ert er brotin
Ásmundarstakkur

Eins og oyggj
tú landföst
Rituskor

Eins og litandi í allar ættir
í Atlantshavi
Litla Dimun

Eins og Litla Dimun
kendist sum verja
fyrir opnum fjørði

Allar ársins tíðir
í landsins fangi
úr mannabarmi

Varnar hendur
laðaðu eldar
velaðu og vardu
um glóðir
í bygdarstovu
í mannabornum

Ei kendi tú teg
sum gláðingarmann
roykur stóð ei til skýggja

Standa tó eldar
um heiðar og fløtur
verma sum mannahiti
glampa sum vitur

Hitt síðsta ritlúðið
stóð út av lónni
lógvin brytur so einsamøll
knappligt ljóð,
sjóð
farr av ævinleika
sigur tín sætliga rødd.

STEINBJORN B.
JACOBSEN

Fyrsta júlalag 1966 slóknáði eitt av okkara bjartastu ljósum.

Skaldið Martin Joensen, lærari á Tvøroyri, er so ikki meiri millum tey livandi.

Hold hansara!

Andi hansara og navn slókna ongatið.

So bjart skínu og skína tey.

Martin var frálíkur lærari. Kunnskaparrikur sum fúr. Sálín brann. Tað er ikki av ongum, at føðibýgd hansara eftir stóddini er ríkar enn flestar bygdir uppá lærar menn og kvinnur, prestar og lærarar.

Tey sótu við fótur Martins og

vuksu og hitnaðu undir hansara vekjandi og flogandi anda.

»Hann gav mær tað, sum eingin onnur menniska hevur givið mær síðani, heldur ikki teir á teimum hægri og stóru skúlnum, eg havi vitja seinri.« tók ein av hansara takksemi næmingum til orða undir eini samrøðu um valamenn, stórar menn.

Hann setti Martin millum teir størstu, hann hevði kent.

Tað var vitnisburður Jóhann Nielsens prests.

»Martin var eikin í skaldaskó (Framhald á 2. síðu) (I)